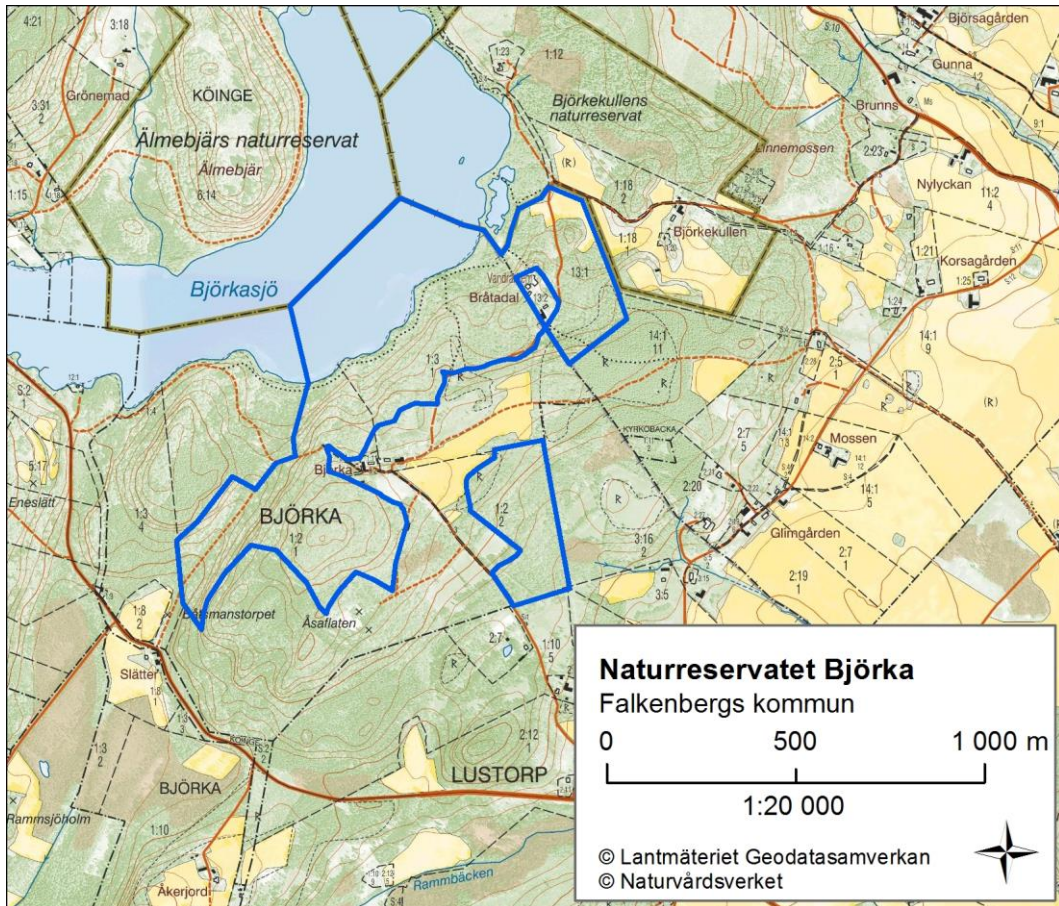

Bildande av naturreservatet Björka i Falkenbergs kommun.

Beslut

Länsstyrelsen i Hallands län beslutar med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (MB) att förklara det område som avgränsas av blå heldragen linje på ovanstående karta som naturreservat, med syfte, skäl och föreskrifter enligt nedan.

Reservatets gränser ska märkas ut i fält och dess namn ska vara naturreservatet Björka.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

I enlighet med 3 § förordningen (SFS 1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 1).

Syftet med naturreservatet

Syftet med reservatet är att bevara biologisk mångfald och att skydda, vårda och återställa värdefulla ädel- och lövskogsmiljöer. Områdets skogar med rik förekomst av ädellövträd, gamla träd, död ved och rödlistade arter ska bevaras och utvecklas. Block- och örtrika bäckdråg ska också bevaras. Syftet är även att skapa möjligheter för arter att sprida sig inom området och till intilliggande områden. Inom ramen för ovanstående syften ska naturreservatet även stödja allmänhetens möjligheter till friluftsliv och naturupplevelser.

Syftet skall nås genom att:

- gran i hela området bekämpas genom ringbarkning, avverkning eller röjning,
- områdets skogar förvaltas så att förekomsten av död ved och gamla träd ökar,
- stödplantering av ädellövträd tillåts,
- främmande arter bekämpas om de riskerar att skada de naturvärden som reservatet avser att bevara,
- informationsmaterial och anläggningar för friluftslivet anläggs och underhålls, samt att
- nya kunskaper om hotade och hänsynskrävande arter och naturtyper ska inom ramen för syfte och föreskrifter beaktas i skötseln av reservatet.

Skälen för beslutet

Området utgörs av värdefull ädellövskog och lövsumpskog med höga naturvärden. Sluttningen mot sjön med gammal bokskog och block- och örtrika bäckdråg är nyckelbiotopklassad. Reservatet ligger också inom Åkulla bokskogar som Länsstyrelsen har utpekats som ett särskilt värdefullt område. Naturvärdena kan skadas av skogsbruksåtgärder, av fysisk exploatering, förändrad hydrologi samt av inväxande gran och konkurrens från främmande arter. För att bevara naturvärdena bör området skyddas och gran bekämpas.

Föreskrifter

A. I enlighet med 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken (MB), om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet, är det utöver vad som annars gäller förbjudet att:

1. uppföra byggnad, anordning eller anläggning,
2. uppföra mast eller antenn samt anlägga luft- eller markledning,
3. anlägga väg,
4. borra, spränga, schakta, gräva, muddra, markbearbeta eller bedriva täkt,
5. dika, dämna, dikesrensa eller utföra annan åtgärd som kan påverka områdets hydrologi. Med Länsstyrelsen tillstånd är det dock tillåtet att underhålla dike enligt bestämmelserna i 11 kap. 17 § miljöbalken under förutsättning att diket är lagligt anlagt.
6. anordna upplag, tippa eller fylla ut
7. gödsla eller sprida bekämpningsmedel,
8. sprida kalk på landområden,
9. avverka, gallra, röja, föryngra skog eller på annat sätt påverka vegetationen
10. ta bort eller upparbeta dött träd, vindfälle eller döda grövre grenar,
11. framföra motordrivet fordon annat än på bilväg eller parkera annat än på anvisad plats,
12. inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
13. sätta upp tavla, affisch, skylt eller göra inskrift,
14. utfodra vilt,

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § MB ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheten tåla åtgärder inom området enligt följande:

1. utmärkning av naturreservatets gräns enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. anläggning och underhåll av friluftslivsanordningar som parkeringsplats, toaletter, markerade stigar och informationsskyltar,
3. skötsel av området:
 - a. betesdrift, stängsling, slåtter, bränning, hamling, grävning och markbearbetning för att skapa bar sand/jord,
 - b. avverkningar, gallringar, röjningar, ringbarkning, föryngringsåtgärder och skapande av högstubbar, lågor och hålträd,
 - c. bekämpning av främmande arter,
 - d. utsättning av hotade arter där utsättningar krävs för att stärka artens möjlighet till långsiktig överlevnad i länet samt
 - e. undersökningar och dokumentation av mark, vatten, växt- och djurliv, samt friluftsliv.

C. Med stöd av 7 kap. 30 § MB, om rätten att färdas och vistas i reservatet, är det

utöver vad som annars gäller förbjudet att:

- 1 skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar,
- 2 skada, plocka eller samla in kärlväxter, mossor, lavar eller svampar annat än plockning av bär, matsvamp och enstaka exemplar,
- 3 inplantera för området främmande växt- eller djurarter,
- 4 tälta mer än två dygn i följd,
- 5 ställa upp husvagn eller husbil i reservatet kl 22-06,
- 6 att ha båt upplagd i området kl. 22-06,
- 7 elda, förutom på anvisade platser
- 8 rida annat än på befintlig väg,
- 9 cykla annat än på befintlig väg,
- 10 ha hund okopplad,
- 11 sätta upp tavla, affisch, skylt, snitsel eller göra inskrift,
- 12 framföra motordrivet fordon annat än på bilväg,
- 13 utan Länsstyrelsens tillstånd:
 - a. använda fällor avsedda för ryggradslösa djur samt
 - b. anordna lägerverksamhet eller tävlingar.

Ovanstående föreskrifter ska inte utgöra hinder för:

- Förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna B1-3.
- Utsättning av nationellt hotade arter som är knutna till reservatets naturtyper och där utsättningar krävs för att stärka artens möjlighet till långsiktig överlevnad i länet under förutsättning att Länsstyrelsen beviljat tillstånd.
- Vetenskapliga undersökningar som Länsstyrelsen gett tillstånd till, under förutsättning att de inte motverkar reservatets syfte.
- Kalkningsåtgärder i Björkasjö kan utföras i enlighet med den regionala kalkningsplanen.
- Verksamhetsutövare på Bråtadal/Svartrå vandrarhem att hålla befintlig siktgata ner mot sjön röjd (Se karta i bilaga 2H).
- Underhåll och reparation av de vägar, luftledningar och kablar som markerats på karta i bilaga 2H. Undantaget gäller endast under förutsättning att:
 - markskador minimeras och eventuellt uppkomna skador repareras,
 - inget material tillförs området som kan innehålla för området främmande arter eller förorenande ämnen,

- åtgärder som innefattar terrängkörning och påverkan på vedvegetationen genomförs under perioden 1 september - 31 mars,
 - all ved kvarlämnas inom reservatet samt
 - information sätts upp vid parkeringsplatsen i Björkekullen innan åtgärder påbörjas, om åtgärderna tar minst två dagar. Dessa ska innehålla information om vad som görs och telefonnummer till kontaktperson. Skyltarna ska tas ner direkt efter det att åtgärden avslutats.
- Jakträttsinnehavare att använda motordrivet fordon för uttransport av älg, hjort och vildsvin i enlighet med terrängkörningsbestämmelserna, dock inte vid körning på fuktig mark eller inom 20 meter från sjö eller vattendrag.
 - Snitsling och skyltning vid jakt under förutsättning att dessa avlägsnas senast ett dygn efter avslutad jakt.
 - Jakt och eftersök med hund.

Upplysningar:

Länsstyrelsen vill upplysa om att föreskrifterna om begränsning av rätten att färdas och vistas i reservatet gäller omedelbart och även om beslutet överklagas (7 kap. 30 § MB).

Länsstyrelsen erinrar även om att andra lagar, förordningar och föreskrifter än reservatsföreskrifterna gäller för området. Av särskild betydelse för syftet med reservatet, eller som ett komplement till föreskrifterna är bland andra:

2 kap. 1, 6-8 §§ kulturmiljölagen (1988:950), fornlämningar

De fasta fornlämningar som återfinns inom reservatet är skyddade enligt lag. Det är förbjudet att utan tillstånd rubba, ta bort, gräva ut, täcka över eller genom bebyggelse, plantering eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning. Riksantikvarieämbetet och Länsstyrelsen får vidta de åtgärder som behövs för att skydda, vårda och undersöka en fast fornlämning.

7 kap. 13-18h §§ miljöbalken, strandskyddsbestämmelser

Strandskyddsområde berör de delar av reservatet som ligger inom 100 meter från Björkasjön. Strandskyddsbestämmelsernas syfte är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv samt att bevara goda livsvillkor på land och i vatten för djur- och växtlivet. Åtgärder som kan skada eller motverka syftet med

strandskyddet är förbjudna.

11 kap. miljöbalken, vattenverksamhet, samt lagen (1998:812) med särskilda bestämmelser om vattenverksamhet.

Med vattenverksamhet avses bland annat uppförande, ändring, lagning och utrivning av dammar, bortledning av vatten från eller grävning och rensning av vattenområden samt andra åtgärder i vattenområden om åtgärden syftar till att förändra vattnets djup eller läge. Även åtgärder som utförs för att avvattna mark eller som utförs för att sänka eller tappa ur ett vattenområde eller skydda mot vatten, när syftet med åtgärden är att varaktigt öka en fastighets lämplighet för ett visst ändamål är att betrakta som vattenverksamhet (markavvattning).

4-9 §§ artskyddsförordningen (2007:845), fridlysta arter

Många arter är fridlysta. Det innebär att djuren och växterna inte får skadas eller störas, och i många fall även att fortplantningsområden och viloplatsar är skyddade. Alla fåglar, groddjur, kräldjur, fladdermöss samt orkidéer är fridlysta, och dessutom ett urval av andra organismer. Flodpärlmussla är fredad enligt förordningen om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen (SFS 1994:1716).

12 kap. 6§ miljöbalken

För verksamheter och åtgärder som kan ändra naturmiljön väsentligt krävs samråd med Länsstyrelsen, i de fall verksamheten eller åtgärden inte omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt enligt miljöbalken. Inom reservat kan t ex underhåll av ledningsgator eller vägar omfattas av samrådsplikt.

Hur man överklagar

Eventuellt överklagande skickas till halland@lansstyrelsen.se eller Länsstyrelsen, 301 86 Halmstad. Ange vilket beslut som överklagandet gäller, t.ex. genom att ange diarienumret. Skriv också vilken ändring som begärs.

För att överklagandet ska kunna prövas måste det komma in till Länsstyrelsen senast den **11 januari 2019**. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Länsstyrelsen skickar överklagandet vidare till Regeringen för prövning.

Kungörelse av beslut

Detta beslut kommer att kungöras i ortstidning och i länets författningssamling enligt 27 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Beslutet kommer också att kungöras i länets författningssamling.

Beslutet hålls tillgängligt på Länsstyrelsen i Hallands län och Länsstyrelsens hemsida www.lansstyrelsen.se/halland.

Beskrivning av området

Björka ligger på den östra flanken av området Åkulla bokskogar. Tillsammans med Björkekullens naturreservat och Älmobjärs naturreservat skyddas de värdefulla naturmiljöerna kring Björkasjö, i Björkas fall söder och sydost om sjön. I de nyckelbiotopklassade sluttningarna växer bok med inslag av bl.a. ek och tall. Skogen är olikåldrig och flerskiktad med hög andel gamla träd, död ved och med en intressant kryptogamflora. Här har bl.a. bokkantlav (NT) och mussellav (signalart) hittats på trädstammar. Ett antal örtrika bäckdråg rinner ner genom den blockrika terrängen mot sjön med rika förekomster av bl.a. skärmstarr, gullpudra, stinksyska och dunmossa, som alla är signalarter.

I sydväst följer reservatsgränsen en sprickdal med 120-årig bokskog och god mängd död ved i form av lågor och högstubbar. I dalbotten finns ett mindre vattendrag. Öster om sprickdalen breder en stor sammanhängande ekskog av bördig lågörtstyp ut sig med riklig förekomst av hassel. Lönnlav (signalart) är funnen här och fällmossa draperar många stammar. Dessa områdena klassades av Skogsstyrelsen som naturvärdesobjekt vid en inventering 1997.

Marken längst i sydost är en ganska öppen lövsumpskog dominerad av björk. På marken finns utbredda mattor av vit- och björnmossor, bl.a. knoppvitmossa (Natura 2000-art). Norr om sumpskogen finns ljus och luckig skogsmark som betats till ganska nyligen. Hundraårig ek dominerar i trädsiktet med inslag av bok. Hassel förekommer mycket rikligt, speciellt upp mot betesmarken i norr. I reservatets nordöstliga del, kring vandrarhemmet, växer äldre blandskog med höga värden kopplade i synnerhet till gamla och grova tallar, björkar och sälgar. Även alsumpskog med inslag av hassel och rönn växer i en norrsluttning.

Inväxt gran förekommer i hela reservatet och riskerar att konkurrera ut lövträd.

Björkasjö är högst upp i ett avrinningsområde som mynnar ut i Tvååkers kanal. I sjön har abborre, sarv, gädda och mört hittats vid provfiske. Storlom häckar på en ö i sjön inom Björkekullens naturreservat som med 100 m radie utgör ett fågelskyddsområde. Sjön är utpekad av Havs- och Vattenmyndigheten som ett värdefullt vatten.

Uppgifter om reservatet

Namn	Naturreseptatet Björka
Kommun	Falkenberg
Församling	Köinge
Reservatet bildades år	2018
Areal	57,4 hektar
Lägesbeskrivning	Björkasjö. 4 km V Svarträ
Mittkoordinater SWEREF 99 TM	N 375892, E 249202
Naturgeografisk region	Region 11. Sydsvenska högländet och Smålandsterrängens myrrika västsida.
Naturvårdsregister-ID	2049401
Förvaltare	Länsstyrelsen

Fastigheter och särskilda rättigheter redovisas i bilaga 4.

Ärendets handläggning

I samband med nyckelbiotopsinventeringar på 1990-talet uppmärksammades området naturvärden. Staten införskaffade år 2000 den östra fastigheten Svarträ 13:1, år 2016 införskaffades Björka 1:12 och ett intrångsavtal ingicks år 2018 hänseende den del av Björka 1:2 som ingår i reservatet.

Remiss skickades ut i juni 2018 och kungörelsedelgavs i Hallands nyheter, Post- och Inrikes Tidningar och på Länsstyrelsens hemsida i november 2018. Svar på remiss har inkommit från Skogsstyrelsen, Falkenbergs kommun, E.ON, Björkasjö med flera sjöars fiskevårdsområde samt markägare Stellan Johansson, se bilaga 5.

Länsstyrelsens bedömning

Val av område och skyddsform

Reservatet utgörs till stor del av skoglig värdekärna (nyckelbiotop och naturvärdesobjekt), innehåller den prioriterade skogstypen ädellövskog, och ligger inom värdetrakt för ädellövrik skog. Området är därmed prioriterat för skydd enligt den nationella strategin för skydd av skog (Naturvårdsverket och Skogsstyrelsen 2017).

Åkulla bokskogar är riksintresse för naturvård (NN 10) och friluftsliv (FN 08), och reservatet omfattas av Falkenberg kommuns naturvårdsprogram (Åkulla bokskogar).

Värdefulla skogar med likartad karaktär finns på många ställen i närområdet, och flertalet av dessa är långsiktigt skyddade. Det ger förutsättning för värden knutna till dessa prioriterade skogstyper att fortleva i området på lång sikt.

Det som kan hota värdena är bl.a. markexploatering, avverkning, dikning och annan negativ förändring av hydrologin, plantering av främmande träslag och konkurrens från gran.

Då ett rationellt skogsbruk inte är förenligt med bevarandet av arter, strukturer och funktioner i lövskogarna behövs någon form av långsiktigt skydd. För bevarande av naturvärdena krävs en del skötselinsatser, vilket medför att en skötselplan behövs. Vidare krävs ordningsföreskrifter för att bevara områdets värden. Naturreservat är därmed den lämpligaste skyddsformen.

Beslutet följer riktlinjer för prioritering av naturreservatsskydd, Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden samt Sveriges miljö kvalitetsmål.

Förenlighet med andra områdesbestämmelser, planer och miljömål

Naturreservatet ingår i område av riksintresse för naturvård och friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Reservatsbeslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna i 3 kap. miljöbalken.

Nästan hela området omfattas av strandskydd och reservatsbildningen bidrar till att bevara värdena i strandskyddsområdet.

Reservatsbildningen bidrar till att uppnå miljö kvalitetsmålen "Levande skogar" och "Ett rikt växt och djurliv".

Länsstyrelsen bedömer att detta beslut är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande översiktsplanen.

Intresseprövning

Länsstyrelsen anser, vid en intresseprövning enligt 7 kap. 25 § miljöbalken, att avgränsningen av området, reservatets omfattning och föreskrifternas utformning i detta beslut innebär en rimlig balans mellan de värden som skall skyddas och det intrång detta innebär för enskilds rätt att använda mark och vatten.

Konsekvensutredning vid regelgivning

Enligt 4 § förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, ska länsstyrelsen vid beslut om ordningsföreskrifter formulerade med stöd av 7 kap. 30 § MB göra en konsekvensutredning av kostnadsmissiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs. Enligt 5 § samma förordning kan länsstyrelsen, om den bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning, besluta ordningsföreskrifter utan att göra en konsekvensutredning.

Länsstyrelsen bedömer att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning av de ordningsföreskrifter som beslutas i detta ärende.

Medverkande i beslutet

Detta beslut har fattats av landshövding Lena Sommestad. I handläggningen av ärendet medverkade länsråd Jörgen Peters, naturvårdsdirektör Henrik Martinsson, antikvarie Jenny Nord och naturvårdshandläggare Jonas Sundell. Den sistnämnda har varit föredragande.

Lena Sommestad
Landshövding

Jonas Sundell
Naturvårdshandläggare

Detta beslut har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

- Bilaga 1 Skötselplan
- Bilaga 2 Kartor
- 2A Översiktskartor
 - 2B Skogstypkarta
 - 2C Skötselkartor
 - 2D Naturtyper enligt Natura 2000
 - 2E Naturvärden
 - 2F Historisk karta
 - 2G Friluftsliv
 - 2H Undantag från föreskrifter
- Bilaga 3 Rödlistade och regionalt intressanta arter
- Bilaga 4 Fastigheter och särskilda rättigheter inom reservatet
- Bilaga 5 Sammanställning av inkomna remissvar